

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
“ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

**ПОЛТАВА
2020**

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ГОТЕЛЬНО-
РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

**Полтава
ПУЕТ
2020**

Друкується відповідно до наказу по університету № 112-Н від 01 вересня 2020 р.

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор

В. О. Скрипник, д. т. н., професор, директор Навчально-наукового інституту харчових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу ПУЕТ.

Члени редакційної колегії

Т. В. Капліна, д. т. н., професор (спеціальність Готельно-ресторанна справа), завідувач кафедри готельно-ресторанної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор (спеціальність Харчові технології), завідувач кафедри технології харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор (спеціальність Освітні, педагогічні науки), завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут харчових технологій, готельно-ресторанного та
туристичного бізнесу. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 332 с.

ISBN 978-966-184-389-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»; Харчові технології освітні програми «Технології в ресторанному господарстві» та «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса»; Освітні, педагогічні науки освітня програма «Педагогіка вищої школи».

УДК 640+338.48(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.
Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.*

ЗМІСТ

ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

Освітня програма

«Готельно-ресторанна справа»

<i>Богомаз А. С.</i> Упровадження інноваційних технологій у хостелі, що проєктується у місті Миргород Полтавської області	8
<i>Бортник К. О.</i> Екологічні тенденції та їх вплив на готельну індустрію.....	12
<i>Діговець О. О.</i> Особливості проєктування готелів ділового призначення.....	18
<i>Дудник А. В.</i> Сучасний стан та перспективи розвитку готельного господарства Миколаївського регіону.....	22
<i>Завьорткіна Ю. С.</i> Впровадження інноваційних технологій у готельні підприємства України.....	26
<i>Косиченко К. С.</i> Підвищення конкурентоспроможності готелю «Аеропорт».....	31
<i>Крисунів І. О.</i> Сучасні тенденції розвитку готельного господарства Харківського регіону	38
<i>Малішевський Р. О.</i> Проблеми розвитку готельного господарства у місті Черкаси.....	43
<i>Плахтюк В. Ю.</i> Екологічні інновації – джерело конкурентоспроможного функціонування підприємства готельного господарства.....	48
<i>Сідненко Б. Г.</i> Розвиток готельно-ресторанного господарства у місті Дніпро	53
<i>Ставицька Ю. О.</i> Сучасний стан фітнес та спортивно-туристичних готелів України	56
<i>Швіндін В. В.</i> Перспективи розвитку готелів ділового призначення в Україні	60
<i>Шевченко А. С.</i> Фізкультурно-оздоровчі послуги в готельному господарстві України.....	64

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ГОТЕЛІВ ДІЛОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

О. О. Діговець, магістр спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

О. В. Володько, к. т. н., доцент – науковий керівник

Анотація. У статті розглядається сучасний стан ділового туризму в Україні. Виявлено основні тенденції функціонування засобів розміщення, які проваджують діяльність у сфері ділового туризму. Наведені вимоги до проєктування готелів ділового призначення та визначені особливості концепції бізнес-готелів для Харківського регіону.

Ключові слова: діловий туризм, готельне господарство, готель ділового призначення, конференц-готель, готельний бізнес.

Annotation. The article considers the current state of business tourism in Ukraine. The main trends in the functioning of accommodation facilities operating in the field of business tourism have been identified. The requirements for the design of business hotels are given and the peculiarities of the concept of business hotels for the Kharkiv region are determined.

Keywords: business tourism, hotel management, business hotel, conference hotel, hotel business.

Постановка проблеми. Діловий туризм – перспективна та високорентабельна галузь туристичного сектору економіки. Для задоволення потреб туристів, які прибувають на конференції, симпозиуми, наради та ділові зустрічі, в багатьох країнах світу створені готелі, які мають певну інфраструктуру для організації бізнес-заходів. Вітчизняний ринок ділового туризму поки що перебуває у стадії формування. Тому актуальним є виявлення особливостей проєктування готелів ділового призначення в умовах сьогодення, а також дослідження щодо заходів, спрямованих на вдосконалення організації надання послуг туристам, які приїжджають із діловою метою.

Аналіз основних досліджень. Проблемам розвитку ділового туризму в Україні й світі присвятили свої праці такі вчені, як С. І. Нікітенко, М. П. Мальська, В. К. Федорченко, В. А. Квартальнов, А. Ю. Александрова, С. П. Кузик та інші. Сучасний стан готельної бази та інфраструктури бізнес-туризму досліджу-

вали М. Г. Бойко, Л. М. Гопкало, С. Г. Нездоймінов, Н. М. Кузнецова, О. В. Шикіна, І. Г. Пандяк, В. Г. Герасименко. Проте низка питань щодо проектування і функціонування готелів ділового призначення і дотепер залишається не вирішеною, що негативно впливає на їх сучасний розвиток.

Формування мети. Мета статті полягає в аналізі сучасного стану готелів ділового призначення, виявленні основних проблем, які гальмують їх розвиток на ринку ділового туризму, а також у висвітленні певних заходів щодо їх вирішення у Харківському регіоні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діловий туризм відіграє найважливішу роль у розвитку національної економіки будь-якої країни, активно сприяючи її інтеграції у світовий ринок. За швидкі темпи зростання діловий туризм уже визнаний економічним феноменом ХХ сторіччя, а в новому столітті його роль буде тільки зростати [1]. В Україні основними центрами ділового туризму вважаються Київ, Львів та Харків як один з основних промислових регіонів України.

Сьогодні замість терміну діловий туризм часто використовується англійський термін-аббревіатура – MICE, що точно відображає структуру цього виду туризму: meetings/incentives/conferences/exhibitions, що в перекладі означає: зустрічі/інсентив/конференції/виставки [2] та основні цілі:

- проведення переговорів, нарад і ділових зустрічей з партнерами по бізнесу;
- встановлення і налагодження ділових контактів;
- відвідування професійних заходів (конгресів, симпозіумів, конференцій, виставок, ярмарок тощо);
- участь у спортивних змаганнях, гастролях;
- інсентив-тури, тренінги та навчання співробітників;
- поїздки офіційних делегацій тощо.

В організації інфраструктури ділового туризму провідну роль відіграють готелі ділового призначення – «конгрес-готелі» чи «конференц-готелі», «бізнес-готелі» [3], початок розвитку яких було покладено в США відкриттям у 1908 готелю «Буффало Статлер» для обслуговування бізнесменів і комерсантів.

На жаль, реальність українського сегменту готелів ділового призначення далека від ідеалу. У нашій країні простежується величезний розрив між вимогами ділових мандрівників і пропо-

нованим готельним продуктом. Сьогодні в Україні лише 18 % готелів відповідають вимогам міжнародних стандартів якості за рівнем комфорту бізнес-класу.

Для обслуговування ділових людей повинні бути створені відповідні умови, у зв'язку з чим до готелів «ділового призначення» висуваються такі вимоги [4]:

- місце розташування поблизу адміністративних, громадських та інших центрів міст і поселень;
- переважання в номерному фонді одномісних номерів;
- обов'язкова організація в номері, поряд із зоною відпочинку і сну, робочої зони;
- наявність у номерному фонді номерів-апартаментів, необхідних для обслуговування у випадках розміщення ділових людей із членами їхніх родин;
- наявність спеціальних приміщень для проведення ділових заходів: конференц-залів (бажано різної місткості), переговорних кімнат, приміщень для експозиції тощо;
- наявність спеціального технічного обладнання: для синхронного перекладу, усіляких видів зв'язку й оргтехніки;
- наявність служб фінансового забезпечення: відділень банків, пунктів обміну валюти тощо;
- забезпечення можливості надання високоякісного харчування: наявність ресторанів європейської та національної ідальня, кафе і барів вищих категорій, а також доставка харчування в номери;
- обладнання стоянок і гаражів для транспортних засобів;
- налагоджене транспортне сполучення з вокзалами, аеропортами, виставками і районами ділової активності.

Створити конкурентоспроможну інфраструктуру гостинності з сучасним рівнем комфорту для ділового туризму можна шляхом створення національних готельних союзів з поступовим їх входженням у міжнародні готельні корпорації. Важливими умовами реалізації цього завдання є комплексний підхід до аналізу методів і засобів підвищення інвестиційної привабливості проєктів будівництва та модернізації сучасних засобів розміщення для ділових туристів, форм власності й організації управління, а також стабілізація ринку готельних послуг шляхом підвищення заповнюваності та водночас упровадження гнучкої цінової політики з урахуванням сучасних ринкових реалій.

Аналіз функціонування готельного господарства Харківського регіону для надання якісних послуг гостинності діловим туристам дозволяє вважати ефективними для проєктування готелів ділового призначення наступні заходи [5]:

- сприяння вирішенню проблем сертифікації, категоризації та стандартизації готельних послуг на державному рівні шляхом розроблення відповідних рекомендацій, адже, наявність документів, які підтверджують якість готельних послуг;

- створення національних готельних мереж як базової платформи трансляції якісного готельного обслуговування в Україні;

- впровадження проєктів розвитку готелів ділового призначення за участю міжнародних операторів, оскільки якісне управління готельним комплексом є важливим фактором його успішної діяльності, а міжнародні мережі є носіями високих стандартів сервісу;

- популяризації готельного продукту регіону шляхом використання різних засобів інформації, а саме виготовлення промоційних відеороликів про регіон, друк рекламно-інформаційних матеріалів про туристичний потенціал міста та ін.;

- відкриття туристично-інформаційних пунктів в Європі для залучення більшої кількості потенційних туристів;

- персоніфікація обслуговування та орієнтація на потреби клієнтів;

- активне впровадження інноваційних технологій у спеціалізовані бізнес-готелі, обов'язковою складовою яких є диверсифікований бізнес-центр, що має надавати безліч ділових послуг з обов'язковою розважально-ознайомлювальною програмою.

Висновки. Сучасний туризм із діловою метою стає найбільш перспективним видом туризму через свою позасезонність, прогностичність, орієнтацію на клієнта з високим рівнем доходу. При цьому головним гальмом розвитку ділового туризму є відсутність належного готельного господарства. Тому проєктування готелів ділового призначення з високоякісним сервісом залишається питанням актуальним і першочерговим, особливо для міст-мільйонників – центрів ділової активності України.

Список використаних джерел

1. UNWTO (Всесвітня туристична організація) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org> (дата звернення 03.10.2020 р.).

2. Круль Г. Я. Основи готельної справи : навч. посіб. – Київ : Центр учбової л-ри, 2011. – 368 с.
3. Титова Н. В. Діловий туризм в Україні: основні проблеми розвитку та шляхи їхнього вирішення / Н. В. Титова // Економіка і менеджмент культури. – 2013. – № 1. – С. 67–74.
4. Конференц-сервіс в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conference-service.com.ua>. (дата звернення 03.10.2020 р.).
5. Харьков-онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kharkov-online.com/> (дата звернення 01.10.2020 р.).

УДК 640.412-043.86

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА МИКОЛАЇВСЬКОГО РЕГІОНУ

А. В. Дудник, магістр спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
О. В. Володько, к. т. н., доцент – науковий керівник

Анотація. Розглянуто стан готельного господарства у Миколаївській області. Проаналізовано Програму розвитку туризму та курортів у Миколаївській області на 2016–2020 роки та визначено шляхи підвищення конкурентоспроможності готельних підприємств регіону.

Ключові слова: колективні засоби розміщення, готель, готельне господарство, в'їзний туризм, хостел.

Annotation. The state of hotel economy in the Nikolaev area is considered. The Program of development of tourism and resorts in the Nikolaev area for 2016–2020 is analyzed and ways are defined increasing the competitiveness of hotel enterprises in the region

Keywords: collective accommodation facilities, hotel, hotel management, inbound tourism, hostel.

Постановка проблеми. Потенціал регіону Миколаївської області має всі перспективи розвитку готельного сегменту, але потребує індивідуального підходу до розробки стратегії розвитку зазначеної галузі.

Аналіз основних досліджень. Проблемами розвитку готельного бізнесу займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, А. І. Бутенко, О. А. Воробйова, М. І. Долішній, Е. В. Александрова, А. Б. Брутман,